

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
í t é l e t e**

Az ügy száma: Pfv.II.21.045/2017/10.

A tanács tagjai:

Dr. Makai Katalin a tanács elnöke

Dr. Kövesné dr. Kósa Zsuzsanna előadó bíró

Dr. Baloginé dr. Faiszt Judit bíró

A felperes:

A felperes képviselője:

Dr. Udvardi Judit ügyvéd

Az alperes:

Az alperes képviselője:

Dr. Gyuris Csaba ügyvéd

A per tárgya:

Házasság felbontása és járulékai (gyermektartásdíj)

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

Felperes

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Váci Járásbíróság 1.P.20.004/2016/19.

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Budapest Környéki Törvényszék 14.Pf.21.076/2016/11.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítélet felülvizsgálattal támadott rendelkezéseit hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 25.000 (huszonötezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak, felhívásra 50.000 (ötvenezer) forint le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes és az alperes házastársak voltak, házasságukból három gyermek született. A Váci Járásbíróság 1.P.20.742/2013/24. sorszámú ítéletével a felek házasságát felbontotta, a kiskorú **B. R.** utónevű gyermekeket a felperesnél helyezte el és kötelezte az alperest gyermektartásdíj megfizetésére. Az alperes fellebbezése folytán eljáró Budapest Környéki Törvényszék 14.Pf.20.876/2015/15. sorszámú részítéletével az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett részét a gyermekelhelyezés tárgyában részben megváltoztatta és a **B. R.** kettős utónevű gyermeket az alperesnél helyezte el. Az elsőfokú bíróság ítéletét a gyermektartásdíj tárgyában a perköltség

viselésére is kiterjedően hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat meghozatalára utasította.

- [2] A felperes főelőadó, továbbá önkormányzati képviselőként bizottsági tag és bizottsági elnök. 2015. évben havi átlagkeresete nettó 260.000 forint, 2016. évben 215.258 forint volt. **B.** után 13.800 forint összegű családi pótlékban részesül. A felperes 2015. év februárjában bruttó 425.000 forint teljesítmény prémiumot, novemberben 13. havi fizetésként bruttó 263.000 forint összeget, továbbá 2016. év elején bruttó 439.206 forint teljesítmény prémiumot kapott.
- [3] Az alperes az **I.** munkáltatónál dolgozik. Jövedelem kimutatása szerint 2015. évben havi átlagos jövedelme 123.720 forint volt, 2016. évben a havi nettó átlagjövedelme jutalommal és műszakpótlék nélkül 151.720 forint. A kislány tartós betegsége és súlyos fogyatékosága miatt részére havi 25.900 forint emelt összegű családi pótlékot folyósítanak.
- [4] **B.** 2016 őszén az eredményes pótvizsgát követően sikeresen leérettségizett, a **K.** Középiskolában tanul tovább. **B.** 2015 szeptemberétől a **B. P.** Zeneművészeti Szakközépiskola és Zeneiskola tanulója. Az iskolai oktatása térítésmentes, az étkeztetést 50%-os támogatással - havi 3.000-4.000 forint térítésért - veheti igénybe. Utazása egészségügyi állapotára tekintettel ingyenes, az állami támogatások folytán további jelentős kiadás az eltartásával nem merül fel. A gyermek állapota miatt a szükséges orvosi ellátás, felügyelet térítésmentes, gyógycipőt kell részére csináltatni, amely 2015. évben 17.500 forint összeget tett ki, ezt a felperes fizette. Hetente egyszer angol különórára jár, alkalmanként 1.500 forint díjért.
- [5] A peres felek az életközösség megszűnését követően is közösen használják a **V., H.** út szám alatti lakásukat. Az ingatlanban él mindhárom gyermekük, a legidősebb **L.**, az időközben nagykorúvá vált **B.**, illetve a kislány. A felperes az ingatlant részben használja, a rezsit nagyobb részben ő fizette/fizeti, az alperes bizonyos számlákat fizet (kábeltevé, INVITEL, gázfogyasztási átalánydíj). A felek pénzben és természetben is hozzájárulnak a gyermekek tartásához.
- [6] A felperes 2016 szeptemberében házasságot kötött.

A kereseti kérelem és az alperes viszontkeresete

- [7] A megismételt eljárásban a felperes a kereseti kérelmét felemelve azt kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest az általa fizetett rezsiköltség fele részének, összesen 688.750 forint, továbbá a nagykorú **L.** utónevű gyermek tartásával 2015 májusáig felmerülő kiadások felének, 575.000 forint megfizetésére. A felperes a keresetét arra alapította, hogy az ingatlannal kapcsolatos költségeket - holott azt az alperessel közösen használják - ő fedezte és 2015 májusáig, munkába állásáig **L.** is eltartotta.
- [8] Az alperes viszontkeresettel kérte, hogy a bíróság kötelezze a felperest 2015. február 1-je és november 30. közötti időszakra havi 47.514 forint, december hónapra 39.360 forint, 2016. január 1-jétől 38.000 forint határozott összegű tartásdíj-különbözet megfizetésére. Azzal érvelt, hogy a jogerős részítélet alapján az egyik kiskorú gyermek az ő nevelésébe és gondozásába került, a felperes tehát visszamenőlegesen köteles a tartásdíj-különbözet megfizetésére. A kislány szükségletei a különbözeti tartásdíj megfizetését indokolják, a felperes pedig - mivel magasabb jövedelemre tesz szert - annak megfizetésére teljesítőképes. Vitatta a felperes elszámolási igényre vonatkozó keresetének összegét, arra hivatkozott, hogy a rezsiköltségekhez maga is hozzájárult. Elismerte, hogy 2015. február 1-je és november 30. napja között felmerült 100.400 forint, mint a kiskorú gyermekre eső rezsiköltség őt terheli.
- [9] A felperes a viszontkereset elutasítását kérte. Érvelése szerint a különbözeti tartásnak nincs jogalapja: mindketten egy-egy gyermek tartásáról kötelesek gondoskodni. Cáfolta, hogy a gyermekek indokolt szükségletei azonosak vagy a kislány javára eltérőnek minősülnek: **B.**ra - életkorából adódóan - a ráfordított kiadások magasabbak, illetve **B.** jelentős kedvezményekben részesül. Számítása szerint **B.** havi tartása kb. 77.000 forint kiadást jelent, ezzel szemben **B.** havi

tartási költsége kb. 34.000 forint összegben határozható meg. Vitatta a tartásdíj fizetési kötelezettség kezdő időpontját, mivel a jogerős részítéletig (2015. október) mindkét gyermeket ő tartotta el, az alperes visszamenőleges igényének nincs jogalapja. Végül hivatkozott teljesítőképessége megváltozására, a jövedelme a két gyermek után járó adókedvezmény megszűnése miatt - már csak egy gyermek után kapja - csökkent.

Az első- és másodfokú ítélet

- [10] Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte a felperest, hogy 2015. december 1. napjától kezdődően havonta előre esedékesen fizessen meg az alperesnek a **B. R.** utónevű kiskorú gyermeke tartására havi 25.000 forint gyermektartásdíj-különbözetet azzal, hogy a 2016 június havi tartásdíj összege 20.000 forint. Megállapította, hogy az alperes gyermektartásdíj fizetési kötelezettsége 2015. november 30. napjáig állt fenn. A felperest terhelő különбöзeti tartásdíj hátralék összege 2015. december 1-je és 2016. április 30. között összesen 24.600 forint, amelynek megfizetésére, a folyamatos tartásdíjjal együtt, 3 havi, havonta összesen 8.200 forint részletfizetést engedélyezett. Ezt meghaladóan a felperes keresetét és az alperes viszontkeresetét elutasította.
- [11] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a jogvita elbírálására az 1952. évi IV. törvény (továbbiakban: Csjt.) rendelkezései az irányadóak.
- [12] A felülvizsgálattal érintett viszontkeresettel kapcsolatosan az elsőfokú bíróság először a felek jövedelmei egybevetésével számszakilag kiszámolta a szülőkre jutó - átlagos - 20%-nak megfelelő tartásdíj összegét. A felperes összes, 309.376 forint (a főállásban megkapott 180.192 forint, valamint a mellékállásából származó 129.184 forint) összeget kitevő jövedelmének 20%-a 61.875 forint. Az alperes összes jövedelme 176.420 forint (146.528 forint munkabér és az emelt összegű 25.900 forint családi pótlék), ennek a 20%-a 29.305 forint. A %-os arányok forintosítása eredményeképp 32.570 forint egalizálná a két gyermek részére fizetendő tartásdíj mértékét. A perben okirattal igazolt a felperes teljesítőképessége: lényegesen magasabb jövedelemmel rendelkezik mint az alperes, ezért őt terheli a tartásdíj-különbözet megfizetésének kötelezettsége.
- [13] Az elsőfokú bíróság a fenti számítás alapján meghatározott különбöзetet a gyermekek szükségletei értékelésével korrigálta. A felperes érvelésének részben helyt adva megállapította: a két gyermekre fordított havi kiadások eltérnek, a felperes gondozásában levő 18 éves fiúgyermek nagyobb szükségletei több anyagi ráfordítást igényelnek: élelmiszer fogyasztása magasabb, ruházkodása a kislánnyal legalább azonos költségigényű; több tantárgyból korrepetálásra szorul; sportolása külön kiadást jelent. Ezzel szemben az alperes magasabb összegű családi pótlékra jogosult, a gyermekre fordított kiadásai alacsonyabbak: a kislány ingyenesen utazik, tanulása - az angolórák kivételével - térítésmentes. Kétségtelen, hogy rendszeres orvosi ellenőrzésre jár, ez azonban többletköltséget nem jelent. Ebből következően a két gyermek indokolt szükségleteinek anyagi kielégítése a fiúgyermek javára nagyobb összegben vehető figyelembe.
- [14] Az elsőfokú bíróság értékelte azt a tényt is, hogy a közös lakás rezsijét döntően a felperes teljesíti, az alperes csak az elsőfokú eljárás során kezdett el egyes számlákat befizetni. A felperes tehát az egész család és minden családtag fogyasztását finanszírozza, ez is indokolja a számtani összegnél alacsonyabb mértékű tartásdíj-különbözet megállapítását.
- [15] Az elsőfokú bíróság a peradatok együttes értékelésével a felperest terhelő különбöзeti tartás mértékét 25.000 forint összegben határozta meg.
- [16] A kiegészítő tartásdíj fizetési kötelezettség kezdő időpontjaként 2015. december 1. napját állapította meg. Ezt az alperest terhelő tartásdíj fizetési kötelezettség megszüntetésének időpontjára alapította, addig pedig a felek a gyermekeket közösen tartották.
- [17] Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett részét részben megváltoztatta és a felperes kiegészítő gyermektartásdíj fizetési kötelezettségének kezdő időpontját 2015. február 1. napjára, az általa fizetendő kiegészítendő

gyermektartásdíj összegét 2015. február 1-től 2015. november 30. napjáig havi 10.000 forintra, 2015. december 1-től 2015. november 30. napjáig havi 30.000 forintra, míg 2016. december 1. napjától havi 38.000 forintra módosította. A felperes kiegészítő gyermektartásdíj hátralékának összegét 2015. február 1. napjától 2017. január 31. napjáig terjedő időre 250.400 forintban állapította meg, amelyet a felperes a folyamatos gyermektartásdíj megfizetése mellett havi 10.000 forintos részletekben köteles és jogosult megfizetni. Ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett rendelkezéseit helybenhagyta.

- [18] A másodfokú bíróság a tényállást a felperes és az alperes jövedelmeivel kiegészítette és a kiegészített tényállás alapján az alperes fellebbezését részben alaposnak ítélte. Az elsőfokú bíróság a tényállást feltárta, azonban a bizonyítékok együttes értékeléséből téves jogkövetkeztetésre jutott.
- [19] A másodfokú bíróság nem értett egyet az elsőfokú bírósággal a kiegészítő tartásdíj fizetési kötelezettség kezdő időpontjának meghatározásában. Az előzményi eljárásban az elsőfokú bíróság 2015. január 22. napján meghozott ítéletében 2015. február hónaptól kötelezte az alperest gyermektartásdíj megfizetésére. A másodfokú bíróság 2015. december 2. napján meghozott részítéletével a gyermekelhelyezés tárgyában az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a lánygyermeket az alperesi anyánál helyezte el (azzal, hogy **B.** változatlanul a felperesi apa nevelésében és gondozásában maradt), a tartásra vonatkozóan azonban az elsőfokú ítéletet hatályon kívül helyezte, abban tehát - az elsőfokú bíróság érvelésével szemben - jogerős döntés nem született.
- [20] Az elsőfokú bíróság a peradatokból tévesen jutott arra a következtetésre, hogy 2015. november 30. napjáig **B.** tartásához mind a két szülő egyformán hozzájárult. A másodfokú bíróság a bizonyítékokat újraértékelve tényként állapította meg, hogy a felek a házassági életközösség megszűnésétől kezdve folyamatosan a közös lakásukban laktak és a per egy része alatt közösen gondoskodtak a gyermekeikről. Az alperes az elsőfokú ítélet meghozatala után továbbra is változatlanul gondoskodott a lánygyermekről, aki az anyai környezetből és gondoskodásból nem került ki. A tartásdíj jogalapját illetően a tényleges tartásnak van jelentősége: melyik szülő, hogyan és milyen mértékben tartotta a gyermekeket, mennyiben járultak ahhoz hozzá. **B.** tartását 2015. január és december hónapok között a szülők közösen biztosították, a megismételt eljárás során az elsőfokú bíróság ezzel ellentétes tényállást nem állapított meg. A felperes a kislány teljes eltartását csak állította, de nem bizonyította, a peradatok alapján aggálytalanul az állapítható meg, hogy a lánygyermek az anya napi szintű gondoskodását és az ezzel járó ellátását fogadta el. A fentiekből következően a felperest terhelő különbözeti gyermektartásdíj kezdő időpontja 2015. február 1. napja.
- [21] A másodfokú bíróság a különbözeti tartás mértékét illetően sem osztotta az elsőfokú bíróság bizonyítékértékelést.
- [22] A perben nem volt vitás, hogy a felperes is hozzájárult a kislány tartásához. Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a felek jövedelmeinek jelentős eltérése miatt a felperest terheli a kiegészítő tartásdíj fizetési kötelezettség és ezt a jövedelmével arányos módon kell teljesítenie. A felperes pedig a perben a jövedeleमारányos tartásdíj fizetését nem bizonyította.
- [23] Az elsőfokú bíróság tévesen értékelte a felperes által teljesített - rezsikiadásokkal felmerülő - költségeket a tartásdíj fizetési kötelezettséget csökkentő szempontként, ráadásul ennek beszámítását sem indokolta. Az elsőfokú bíróság ugyanis akkor járt volna le helyesen, ha a felperesnek a lakhatás biztosításából adódó teljesítését és kifizetéseit a természetbeni tartás körében veszi figyelembe. A másodfokú bíróság a bizonyítékok újraértékelésével a felperesnek 2015. február és november hónapok között a lakhatás biztosításául szolgáló rezsiköltség fizetését figyelembe véve a kiegészítő tartásdíj fizetési kötelezettsége mértékét havi 10.000 forint összegben látta indokoltnak meghatározni.
- [24] 2015 decemberétől kezdődően azonban nincs olyan körülmény, amely a a felperes természetbeni tartásának további figyelembe vételét megalapozná, tehát a tartásdíj összegének meghatározásakor - mivel a teljesítőképesség igazolt - a gyermekek szükségletei vizsgálandóak. A másodfokú bíróság

nem osztotta az elsőfokú bíróságnak a fiúgyermek nagyobb költséggel járó szükségleteire vonatkozó érvelését, a különbségtétel - a peradatok szerint a gyermekek szükségletei lényegében azonosak - nem indokolt. Kétségtelen, hogy **B.** több tantárgyból is korrepetálásra szorul, utazásával, sportolásával többletköltség merül fel, ezt azonban kiegyenlíti **B.** speciális, egészségi állapotából fakadó anyagi kiadás. Ebből következően nincs olyan többlettényállás, amely a szülőt terhelő általános mértékű gyermektartásdíj csökkentését indokolná.

- [25] A másodfokú bíróság a felperes jövedelméhez igazodva megállapította, hogy a javára 35.200 forint különbözet mutatkozik (65.540 forint-30.340 forint). A másodfokú bíróság az őszi érettségi vizsgák letételének időpontjáig havi 30.000 forint kiegészítő tartásdíjat látott indokoltnak, mivel a középiskolai tanulmányok alatt a kiskorú gyermekre vonatkozó tartási szabályok az irányadóak. A sikeres érettségi után azonban **B.** már nem a kiskorúakra, hanem a nagykorúakra vonatkozó (rokon)tartási szabályokat kell alkalmazni, ezzel szemben a felperes az alperes gondozásában levő leánygyermekre változatlanul a kiskorúakra vonatkozó tartási szabályok szerint köteles fizetni. A másodfokú bíróság a két különböző jogcímű tartási kötelezettséget arányosítva határozta meg: az alperes a nagykorú gyermek után jövedelme 15%-ának megfelelő rokонтartásdíj megfizetésére köteles (22.758 forint), így a felperes jövedelme alapján járó kiskorú gyermeknek való tartás és az alperes jövedelme alapján a rokонтartásdíj különbözete 42.782 forint (65.540 - 22.758). Az alperes viszontkeresetében 38.000 forint kiegészítő tartásdíj iránti igényt terjesztett elő, ennek megfelelően a másodfokú bíróság a viszontkeresetnek helyt adott és 2016 decemberétől kötelezte a felperest a megfizetésére.
- [26] A másodfokú bíróság módosította a hátralék összegét is.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [27] A jogerős ítélet ellen a felperest terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet. Kérte, hogy a Kúria a jogerős ítéletet elsődlegesen helyezze hatályon kívül és új határozat meghozatalával a kiegészítő tartásdíj havi összegét 25.000 forintra mérsékelje (az elsőfokú bíróság ítéletét hagyja helyben), ebből következően mellőzze a kiegészítő tartásdíj hátralék megfizetésre való kötelezését. Másodlagosan azt kérte, hogy a Kúria a jogerős ítéletet helyezze hatályon kívül és a másodfokú bíróságot új eljárásra és új határozat meghozatalára utasítsa. A jogerős ítélet jogszabálysértő voltát a Pp. 221. § (1) bekezdésének megsértésére alapította.
- [28] Érvelése szerint a másodfokú bíróság a tartás alapját képező alperesi jövedelmet tévesen állapította meg, mert bizonyítási indítványát mellőzve az alperes egyéb forrásból származó jövedelmét nem vizsgálta. Az eljárás során többször hivatkozott arra, hogy az alperes a munkabérén túlmenően további többletjövedelmet szerez, ez azonban a másodfokú bíróság jogerős ítélete alapján nem került elszámolásra, illetve figyelembevételre. A másodfokú ítélet a bizonyítási indítványa mellőzését nem indokolta meg.
- [29] Ezzel szemben a másodfokú bíróság igen részletes bizonyítást folytatott le az ő jövedelmét illetően: a gyermektartásdíj alapjának megállapítása során olyan egyedi, eseti juttatásokat is figyelembe vett, amely nem képezi a rendszeres jövedelme tárgyát (egyszeri jutalom), ez pedig ránézve méltánytalan helyeztet eredményezett. A fix és biztonságos bevételeihez képest - azzal arányban nem álló - sokkal magasabb összegű kiegészítő tartás került megállapításra, amelynek teljesítése anyagilag ellehetetleníti. A jogerős ítélet ráadásul következetlenül hol bruttó, hol nettó bevételeket említ, az alperes vonatkozásában nettót, míg az ő vonatkozásában - a nem rendszeres jövedelme körében - bruttó összeget tüntet fel. A megállapított kiegészítő tartásdíj az ő jövedelmét nyilvánvalóan csökkenti, az alperes bevételét pedig automatikusan emeli, a jogerős ítélet így a jövedelmeket egalizálta. A másodfokú bíróság - az elsőfokú bíróság helyes mérlegelésével ellentétesen - a gyermekek szükségleteit tévesen értékelte, figyelmen kívül hagyta **B.** indokolt szükségleteire

fordított többletkiadásait, amelyeket egyébként az alperes nem is vitatott, kislánynál pedig ilyenre nem hivatkozott.

- [30] A peradatokkal ellentétben az a megállapítás is, hogy az alperes mindkét gyermekről gondoskodott. Az alperes az állítását bizonyítékkal nem támasztotta alá, a másodfokú bíróság mégis elfogadta. A jogerős ítélet hangsúlyozta ugyan, hogy Boglárkáról a felperesnél történő elhelyezését követően is közösen gondoskodtak, de a tartásdíj mértékének meghatározásakor ezt a körülményt nem vette figyelembe. A felperes változatlanul állította, hogy **B.**-ről kizárólag ő gondoskodott, az alperes a tartásához sem pénzben, sem személyes tevékenységgel nem járul hozzá. Erre utal az is, hogy a másodfokú bíróságon megtartott tárgyaláson előterjesztett alperesi egyezségi ajánlat tartalmazta **B.** természetbeni tartásához való hozzájárulását (mosás, főzés, takarítás), ebből viszont okszerűen következik, hogy ilyen feladatokat korábban nem látott el.
- [31] A másodfokú bíróság a peradatokból téves következtetéseket vont le, döntését lényegében az alperes - nem bizonyított - előadására alapította. Az alperes félrevezető magatartását alátámasztja az is, hogy a fellebbezési tárgyaláson elhallgatta a jelentős fizetésemeléssel járó munkahelyi kinevezését. Az ezt igazoló dokumentumokat csak a tárgyalást követően találta meg, azaz az alperes szándékosan befolyásolta a bíróságot, hogy a kiegészítő tartásdíjat magasabb összegben lehessen megállapítani.
- [32] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte. A másodfokú bíróság a peradatok helyes értékelésével határozta meg a kiegészítő tartás mértékét, a felperes által hivatkozott rezsielszámolás nem a jelen per tárgyát képezte. Az alperes visszautasította a Boglárkára fordított kiadások minimalizálását. A gyermek számos műtéten esett át, mozgásszervei betegsége egész életét végig fogja kísélni. Tartósan beteg, súlyosan fogyatékos gyermeknek számít, ilyen esetekben az ítélkezési gyakorlat az átlagos tartásdíjnál magasabb mértékű tartás megállapíthatóságát is indokoltnak tartja. Az elsőfokú eljárásban a gyermek indokolt szükségletét részletesen kidolgozta, a jogerős ítélet a kislány szükségleteinek helyes - az ítélkezési gyakorlattal összhangban álló - értékelésével foglalt állást.
- [33] állítja a felperes, hogy a munkabéren felül további jövedelemre tenne szert. A felperes ezt csak állította, de soha nem bizonyította, ráadásul az alperes az elsőfokú eljárás során cáfolta is. Bizonyítatlan állítása miatt helyesen ítélte szükségtelenné a másodfokú bíróság erre vonatkozóan további bizonyítás elrendelését. A másodfokú bíróság az igazolt jövedelmeket értékelte, a kimutatott munkabére az év végén vagy az év elején felszámított éjszakai pótlékot és juttatásokat tartalmazza. Végül az alperes elfogadhatatlannak minősítette, hogy a felperes a gyermekek között különbséget tesz, illetve olyan egyezségi ajánlatra hivatkozik, amely ajánlatot tárgyaláson kívül, az eljárás mielőbbi befejezése végett tett.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [34] A Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem keretei között bírálta felül.
- [35] Az 1/2016. (II.15.) PK vélemény értelmében, hogy a felülvizsgálati kérelem jogintézménye olyan rendkívüli jogorvoslati eszköz, amelynek igénybevétele sem az előterjesztésre jogosult alanyok körét, sem pedig a megtámadható jogerős határozatok tárgyát illetően nem korlátlan. A felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellékei: a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja (Pp. 272. § (2) bekezdés). Ezen együttes törvényi feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyet konkrétan megjelöli, másrészt pedig a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja, az arra vonatkozó jogi álláspontját kifejti, vagyis ha jogszabálysértésre való hivatkozása indokait is ismerteti. Mindezek bármelyikének hiánya a felülvizsgálati kérelem hivatalbóli elutasítását eredményezi (3. pont). Ha a fél a felülvizsgálati kérelmében több, egymástól elkülönülő jogszabálysértésre hivatkozik,

valamennyi hivatkozásának rendelkeznie kell az előző pontban meghatározott tartalmi követelményekkel (4. pont).

- [36] A felperes felülvizsgálati kérelmében jogszabályhelyként a Pp. 221. § (1) bekezdése - a bíróság indokolási kötelezettsége - megsértésére hivatkozott. A felülvizsgálati kérelme - tartalma alapján - azonban ténylegesen a másodfokú bíróság felülmérlegelését támadja, a konkrét jogszabályhely (Pp. 206. § (1) bekezdés) feltüntetése nélkül. A PK vélemény 3. és 4. pontjára figyelemmel a Kúria a felülvizsgálati kérelmet a felperes által megjelölt jogszabályhely megsértését illetően vizsgálta.
- [37] A felperes felülvizsgálati kérelme nem alapos.
- [38] A felperes a Pp. 221. § (1) bekezdése megsértésére vonatkozóan azzal érvelt, hogy a másodfokú bíróság nem értékelte az alperesnek az általa állított kimutatott jövedelmén túlmenően megszerzett egyéb, alkalmi munkavégzésből eredő jövedelmét, bizonyítási eljárást nem folytatott le, annak mellőzését nem indokolta. A peradatok alapján a felperes a megismételt eljárásban két alkalommal hivatkozott az alperes munkabéren kívüli jövedelmére (20.004/2016/6., 20.004/2016/16 sorszámú beadványok), erre vonatkozó bizonyítási indítvány azonban nem terjesztett elő, nem jelölte meg azt az ismerős családot, vagy azt a személyt, akinél az alperes betegápoló tevékenységet végezne. A Pp. 164. § (1) bekezdése alapján a per eldöntéséhez szükséges tényeket általában annak a félnek kell bizonyítania, akinek érdekében áll, hogy azokat a bíróság valóságnak fogadja el. A felperest terhelte tehát állítása bizonyítási kötelezettsége. Önmagában az általános hivatkozás konkrét bizonyítási indítványnak nem minősíthető, a felperes állítása - bizonyítottsága hiányában - az előadása szintjén maradt.
- [39] A Pp. 253. § (3) bekezdése alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét csak a fellebbezési (csatlakozó fellebbezési) kérelem és a fellebbezési ellenkérelem korlátai (Pp. 247. §) változtathatja meg, azonban a perben érvényesített jog, illetőleg az azzal szemben felhozott védekezés alapjául szolgáló olyan kérdésekben is határozhat, amelyekben az elsőfokú bíróság nem tárgyalt, illetőleg nem határozott. A felperes a fellebbezési ellenkérelmében nem hivatkozott az alperes többtétljövedelmére, kizárólag arra utalt, hogy az alperes jövedelme a családi adókedvezménnyel a kiemelt, családi pótlékkal értelemszerűen növekedett. Az elsőfokú bíróság ítéleti megállapítását fellebbezéssel, csatlakozó fellebbezéssel nem támadta és a fellebbezési tárgyalásokon sem érvelt az alperes kimutatottnál magasabb jövedelmével (Pf. 21.076/20.../6. és 10. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyvek). Ebből következően alaptalanul érvel a másodfokú bíróság indokolási kötelezettsége elmulasztásával, mivel az alperes magasabb jövedelmére a fellebbezési eljárásban nem hivatkozott.
- [40] A felperes további hivatkozásai lényegében a másodfokú bíróságnak a Pp. 206. § (1) bekezdése alapján a bizonyítékok újraértékelésére vonatkozott. A fentebb kifejtettek szerint a Kúria a jogerős ítélet mérlegelését, bizonyíték értékelését nem vizsgálta. Rámutat azonban arra, hogy a Pp. 270. § (2) bekezdése és a 275. § (3) bekezdéséből foglaltakból az következik, hogy a tényállás megállapításának módjára vonatkozó és az ügy érdemi elbírálására is lényeges kihatással levő eljárásjogi szabálysértés hiányában a szabad bírói mérlegeléssel megállapított tényállás felülvizsgálati eljárás keretében történő felülmérlegelésének, a bizonyítékok újraértékelésének nincs helye (BH1993.768.. BH1995.226.). Amennyiben az állapítható meg, hogy a jogerős ítélet a bizonyítékokat nyilvánvalóan okszerűtlenül mérlegelte, ez megalapozza a felülvizsgálati kérelmet (BH1994.196.), ha azonban a bizonyítékok mérlegelésével megállapított tényállás nem iratellenes, okszerűtlen, vagy logikai ellentmondást sem tartalmaz, a Kúriát kötik a másodfokú bíróság megállapításai (BH2013.119.).
- [41] A felülvizsgálati eljárás rendkívüli perorvoslati jellegéből következően a mérlegeléssel meghozott jogerős döntés felülmérlegelésére a fenti - kivételes - körülmények hiányában nem kerülhet sor. Nincs eljárásjogi akadálya annak, hogy a másodfokú bíróság a megállapított tényállás alapján az elsőfokú bírósággal szemben ellentétes jogkövetkeztetésre jusson, és erre tekintettel az elsőfokú bíróság érdemben téves döntését teljes egészében megváltoztassa (BH2001.323.). A másodfokú

bíróság reformatórius jogkörében eljárva az elsőfokú bíróság által feltárt tényállásból, a bizonyítékok újraértékelésével eltérő jogkövetkeztetést vonhat le, önállóan mérlegelheti a bizonyítás eredményét (EBH2006.1526.,BH2015.254.).

- [42] A fentiek alapján a jogerős ítélet nem jogszabálysértő, ezért azt a Kúria a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [43] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyalás megtartásával bírálta el.
- [44] A felperes felülvizsgálati kérelme nem vezetett eredményre, ezért a Kúria a Pp. 270. § (1) bekezdés alapján alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperest a felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére, amelynek összegét a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet alapján mérlegeléssel állapított meg.
- [45] A felperes pervesztességére figyelemmel köteles megfizetni az államnak az 1990. évi XCIII. (Itv.) 50. § (1) bekezdése alapján meghatározott felülvizsgálati eljárási illetéket.

Budapest, 2017. november 14.

Dr. Makai Katalin s.k. tanácselnök, dr. Kövesné dr. Kósa Zsuzsanna s.k. előadó bíró, dr. Baloginé dr. Faiszt Judit s.k. bíró

A kiadmány hitelül: